

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII DLA KLASY IV SZKOŁY PODSTAWOWEJ

DZIAŁ I. Z HISTORIĄ NA TY

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest historia;
- wie, że historia zajmuje się przeszłością;
- wie, kim jest historyk;
- rozpoznaje podstawowe źródła historyczne;
- podaje przykłady źródeł pisanych i materialnych;
- zna pojęcia: przeszłość, teraźniejszość, przyszłość;
- zna pojęcia: rok, wiek;
- rozpoznaje oś czasu;
- potrafi podać podstawowe informacje o swojej rodzinie;
- wie, że pamiątki rodzinne mogą być źródłem wiedzy o przeszłości.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie historia;
- przedstawia podstawowe zadania historyka;
- wymienia różne rodzaje źródeł historycznych;
- odróżnia źródło pisane od materialnego;
- wyjaśnia znaczenie pamiątek rodzinnych;
- zna pojęcia: wiek, tysiąclecie, era;
- potrafi określić wiek wydarzenia z pomocą nauczyciela;
- porządkuje proste wydarzenia chronologicznie;
- potrafi przedstawić podstawowe informacje o historii swojej rodziny.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- wyjaśnia, dlaczego znajomość historii jest potrzebna współczesnemu człowiekowi;

- charakteryzuje pracę historyka;
- klasyfikuje źródła historyczne;
- wyjaśnia, czym jest wiarygodność źródła;
- odróżnia źródło od późniejszego opracowania historycznego;
- samodzielnie posługuje się osią czasu;
- określa wiek wydarzeń;
- oblicza prosty upływ czasu;
- tworzy prostą historię swojej rodziny na podstawie zgromadzonych informacji.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- wyjaśnia różnice między historią, legendą i fikcją;
- analizuje prostą wiarygodność źródła;
- wyjaśnia, dlaczego różne źródła mogą przedstawiać wydarzenie w odmienny sposób;
- samodzielnie oblicza upływ czasu;
- poprawnie stosuje pojęcia chronologiczne;
- tworzy uporządkowaną narrację dotyczącą historii swojej rodziny;
- potrafi wykorzystać pamiątki rodzinne jako źródła informacji.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie wyjaśnia, dlaczego nie wszystkie informacje o przeszłości są jednakowo wiarygodne;
- analizuje kilka źródeł dotyczących tego samego wydarzenia;
- porównuje ich wiarygodność;
- samodzielnie prowadzi mini-badanie historyczne dotyczące swojej rodziny;
- potrafi wskazać ograniczenia źródeł historycznych;
- przedstawia własne wnioski dotyczące znaczenia poznawania przeszłości.

DZIAŁ II. MAŁA I DUŻA OJCZYZNA

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- zna barwy narodowe;

- rozpoznaje godło Polski;
- zna hymn państwowy;
- zna podstawowe święta państwowe;
- wyjaśnia pojęcie ojczyzna;
- wie, czym jest mała ojczyzna;
- zna nazwę swojej miejscowości i regionu;
- rozpoznaje podstawowe zabytki swojej okolicy;
- wie, czym jest mapa;
- rozpoznaje podstawowe symbole Unii Europejskiej.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- wymienia symbole Rzeczypospolitej Polskiej;
- wyjaśnia podstawowe znaczenie symboli narodowych;
- wymienia najważniejsze święta państwowe;
- wskazuje swój region na mapie Polski;
- przedstawia podstawowe informacje o swojej miejscowości;
- wymienia wybrane zabytki swojej okolicy;
- wyjaśnia, czym jest tradycja;
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej;
- odczytuje podstawowe informacje z legendy mapy.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie symboli narodowych dla wspólnoty;
- przedstawia znaczenie świąt państwowych;
- charakteryzuje pojęcie małej ojczyzny;
- przedstawia historię swojej miejscowości lub wybranego miejsca w regionie;
- wskazuje lokalne zabytki i wyjaśnia ich znaczenie;
- rozpoznaje regionalne tradycje i zwyczaje;
- samodzielnie odczytuje podstawowe informacje z mapy historycznej;
- wskazuje swój region i sąsiednie regiony Polski.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie symboli narodowych dla budowania wspólnoty;
- porównuje wybrane tradycje regionalne;

- analizuje historię wybranego zabytku;
- wyjaśnia, dlaczego zabytki należy chronić;
- potrafi wykorzystać różne źródła do poznania historii swojej miejscowości;
- odczytuje bardziej złożone informacje z mapy;
- potrafi przedstawić historię własnej miejscowości w uporządkowany sposób.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie przygotowuje projekt dotyczący swojej małej ojczyzny;
- wykorzystuje źródła pisane, materialne, ikonograficzne lub ustne;
- porównuje dawny i współczesny obraz swojej miejscowości;
- analizuje lokalną legendę, wskazując elementy historyczne i fikcyjne;
- formułuje własne argumenty dotyczące ochrony lokalnego dziedzictwa;
- aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat znaczenia małej ojczyzny.

DZIAŁ III. Z NAJDAWNIEJSZYCH DZIEJÓW

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: prehistoria, koczowniczy tryb życia, osiadły tryb życia;
- wie, kim byli pierwsi ludzie;
- wymienia podstawowe zajęcia ludzi pierwotnych;
- wie, czym była rewolucja neolityczna;
- zna pojęcia: faraon, piramida, hieroglify;
- rozpoznaje Egipt na mapie;
- wie, że Egipcjanie wierzyli w wielu bogów;
- wymienia podstawowe osiągnięcia Egipcjan;
- wie, czym jest pismo.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opisuje życie ludzi w czasach prehistorycznych;
- porównuje koczowniczy i osiadły tryb życia;
- wyjaśnia znaczenie rolnictwa;
- przedstawia podstawowe przyczyny powstania pierwszych cywilizacji;
- charakteryzuje życie mieszkańców starożytnego Egiptu;
- wyjaśnia znaczenie Nilu;
- opisuje rolę faraona;
- wyjaśnia znaczenie piramid;
- rozpoznaje hieroglify;
- wymienia osiągnięcia Egipcjan w matematyce, astronomii i medycynie.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- wyjaśnia wpływ warunków naturalnych na rozwój pierwszych cywilizacji;
- przedstawia skutki rewolucji neolitycznej;
- charakteryzuje społeczeństwo starożytnego Egiptu;
- wyjaśnia znaczenie religii dla Egipcjan;
- przedstawia sposób budowy i znaczenie piramid;
- charakteryzuje egipskie pismo;
- przedstawia osiągnięcia Egipcjan;
- wyjaśnia znaczenie pisma dla rozwoju cywilizacji;
- posługuje się mapą starożytnego Egiptu.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- analizuje wpływ środowiska naturalnego na powstanie cywilizacji;
- porównuje życie koczownicze i osiadłe;
- wyjaśnia związki między rolnictwem, osadnictwem i powstaniem państw;
- analizuje strukturę społeczną starożytnego Egiptu;
- wyjaśnia znaczenie religii i życia pozagrobowego;
- ocenia znaczenie osiągnięć Egipcjan dla współczesności;
- analizuje rozwój pisma;
- wyjaśnia, dlaczego wynalezienie pisma było przełomem w dziejach ludzkości.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie analizuje proces powstawania pierwszych cywilizacji;

- porównuje różne sposoby życia pierwszych społeczności;
- formułuje własne wnioski dotyczące znaczenia rewolucji neolitycznej;
- analizuje źródła dotyczące życia starożytnych Egipcjan;
- ocenia znaczenie egipskich osiągnięć dla współczesnego świata;
- potrafi wskazać, które elementy współczesnej cywilizacji mają swoje źródła w starożytnym Egipcie.

DZIAŁ IV. W STAROŻYTNEJ GRECJI

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- wskazuje Grecję na mapie;
- wyjaśnia pojęcie polis;
- zna pojęcia: demokracja, agora, Akropol;
- wie, kim był Perykles;
- zna podstawowe informacje o Atenach;
- wymienia wybrane osiągnięcia Greków;
- wie, czym były igrzyska olimpijskie;
- zna podstawowe informacje o mitologii greckiej;
- wie, czym był teatr grecki.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opisuje położenie Grecji;
- wyjaśnia wpływ warunków naturalnych na życie Greków;
- charakteryzuje ateńską polis;
- wyjaśnia podstawowe zasady demokracji ateńskiej;
- wymienia grupy społeczne w Atenach;
- przedstawia podstawowe osiągnięcia Greków;
- wyjaśnia znaczenie filozofii;
- opisuje igrzyska olimpijskie;
- przedstawia znaczenie teatru;
- wymienia wybrane postacie mitologiczne.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- wyjaśnia wpływ położenia geograficznego Grecji na rozwój polis;
- charakteryzuje demokrację ateńską;
- wyjaśnia rolę obywateli w Atenach;
- przedstawia działalność Peryklesa;
- porównuje demokrację ateńską ze współczesną demokracją;
- przedstawia najważniejsze osiągnięcia greckiej filozofii;
- charakteryzuje teatr grecki;
- przedstawia znaczenie igrzysk olimpijskich;
- wskazuje wpływ kultury greckiej na współczesną Europę.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- analizuje zalety i ograniczenia demokracji ateńskiej;
- wyjaśnia, kto mógł być obywatelem Aten, a kto był pozbawiony praw politycznych;
- porównuje demokrację ateńską ze współczesnym systemem demokratycznym;
- analizuje znaczenie filozofii greckiej;
- wyjaśnia wpływ mitologii, teatru i igrzysk na kulturę na współczesną;
- interpretuje wybrane teksty lub dzieła kultury związane ze starożytną Grecją;
- samodzielnie korzysta z mapy historycznej.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- dokonuje samodzielnej oceny demokracji ateńskiej;
- przedstawia argumenty za i przeciw uznaniu Aten za demokrację;
- porównuje demokrację ateńską z demokracją współczesną;
- analizuje wpływ kultury greckiej na współczesną Europę;
- samodzielnie interpretuje mit, dzieło sztuki lub fragment tekstu dotyczącego starożytnej Grecji;
- formułuje własne stanowisko i uzasadnia je w dyskusji.

DZIAŁ V. DZIEJE STAROŻYTNEGO RZYMU

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- wskazuje Rzym na mapie;
- zna podstawowe informacje o początkach Rzymu;
- wyjaśnia pojęcia: republika, cesarstwo, obywatel, niewolnik;
- rozpoznaje Juliusza Cezara;
- zna podstawowe informacje o armii rzymskiej;
- wymienia wybrane osiągnięcia Rzymian;
- zna pojęcia: łacina, akwedukt, amfiteatr;
- wie, kim był Jezus;
- wie, że chrześcijaństwo powstało w I wieku.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- przedstawia podstawowe informacje o początkach Rzymu;
- opisuje społeczeństwo rzymskie;
- wyjaśnia różnicę między republiką a cesarstwem;
- przedstawia rolę armii rzymskiej;
- opisuje podstawowe podboje Rzymian;
- wskazuje na mapie największy zasięg cesarstwa;
- wymienia osiągnięcia Rzymian;
- wyjaśnia znaczenie prawa rzymskiego;
- przedstawia podstawowe założenia chrześcijaństwa;
- zna miejsce narodzin chrześcijaństwa.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- charakteryzuje republikę rzymską;
- przedstawia rolę obywateli i niewolników;
- wyjaśnia znaczenie armii dla rozwoju Rzymu;
- przedstawia przyczyny sukcesów Rzymian;
- opisuje największy zasięg terytorialny Imperium Rzymskiego;
- charakteryzuje osiągnięcia rzymskiej architektury;
- wyjaśnia znaczenie prawa rzymskiego;
- przedstawia rolę łaciny;
- wyjaśnia podstawowe zasady religii chrześcijańskiej;
- opisuje początki chrześcijaństwa.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- analizuje przyczyny sukcesów militarnych Rzymu;
- wyjaśnia związki między podbojami a rozwojem imperium;
- porównuje republikę i cesarstwo;
- analizuje strukturę społeczną Rzymu;
- wyjaśnia wpływ prawa rzymskiego na współczesną Europę;
- przedstawia znaczenie rzymskiej architektury, dróg i organizacji państwa;
- wyjaśnia przyczyny rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa;
- analizuje znaczenie chrześcijaństwa dla późniejszych dziejów Europy;
- posługuje się mapą Imperium Rzymskiego.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- dokonuje samodzielnej oceny organizacji państwa rzymskiego;
- porównuje republikę rzymską ze współczesnymi systemami republikańskimi;
- analizuje źródła dotyczące życia różnych grup społecznych w Rzymie;
- wyjaśnia długofalowe znaczenie prawa rzymskiego;
- wskazuje elementy dziedzictwa rzymskiego obecne we współczesnym świecie;
- analizuje przyczyny sukcesu i późniejszego kryzysu Imperium Rzymskiego;
- samodzielnie formułuje wnioski dotyczące wpływu chrześcijaństwa na rozwój Europy.